

KODEKS POSTĘPOWANIA CYWILNEGO

Komentarz Postępowanie egzekucyjne Artykuły 758–1095¹

redakcja naukowa
Tadeusz Ereciński, Marcin Dziurda

Henryk Pietrzkowski

KOMENTARZE

WYDANIE

6

KODEKS POSTĘPOWANIA CÝWILNEGO

Komentarz

Postępowanie egzekucyjne

Artykuły 758–1095¹

redakcja naukowa

Tadeusz Ereciński, Marcin Dziurda

Henryk Pietrzkowski

KOMENTARZE

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

WYDANIE

6

Stan prawny na 2 stycznia 2025 r.

Redakcja naukowa serii

Tadeusz Ereciński

Wydawca

Klaudia Szawłowska

Redaktor prowadzący

Joanna Tchorek

Opracowanie redakcyjne

JustLuk

Projekt okładek serii

Wojtek Janikowski, Przemek Dębowski

prawolubni

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

Szanujmy prawo i własność

Więcej na www.legalnakultura.pl

Polska Izba Książki

© Copyright by Henryk Pietrkowski, 2025

ISBN 978-83-8390-228-9

6. wydanie

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. +48 728 313 462

e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

TYTUŁ I

Przepisy ogólne

Literatura do tytułu I

Adamus R., Chrapoński D., *Problem nadania klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu po ogłoszeniu upadłości dłużnika*, MPB 2014/6; **Allerhand M.**, *Kodeks postępowania cywilnego*, Lwów 1932; **Allerhand M.**, *Kodeks postępowania cywilnego, cz. 2, Postępowanie egzekucyjne i zabezpieczające*, Lwów 1933; **Allerhand M., Kurzępa B.**, *Prawo upadłościowe. Komentarz. Orzecznictwo*, Bielsko-Biała 1999; **Andruszkiewicz A.**, *O kosztach zastępstwa procesowego w postępowaniu egzekucyjnym na tle uchwały Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2017 r.*, PPE 2018/11; **Antkiewicz A.**, *Zbieg egzekucji sądowej i administracyjnej w obecnym stanie prawnym*, PPE 2021/2; **Arciszewski M.**, *Europejski Tytuł Egzekucyjny w teorii i praktyce*, Warszawa 2007; **Arkuszewska A.M.**, *Europejski tytuł egzekucyjny dla roszczeń bezspornych – nowelizacja kodeksu postępowania cywilnego*, PPH 2006/6; **Armata M.**, *Glosa do uchwały SN z 20.09.1996 r., III CZP 60/96*, PS 1998/2; **Armata M.**, *Skarga na czynności komornika*, PES 1994/8; **Armata M.**, *Skarga na czynności komornika*, „Zagadnienia Egzekucji Sądowej w Polsce” 1994/3; **Badura T.**, *Rozliczenie kosztów doręczenia korespondencji w toku postępowania egzekucyjnego*, PPE 2021/2; **Barańska A.**, *Egzekucja sądowa z nieruchomości po nowelizacji z dnia 2 lipca 2004 r.*, PPE 2004/10–12; **Barańska A.**, *Status prawny komornika sądowego i mienia kancelarii komorniczej*, PPE 2008/1–2; **Bartz A.W.**, *Skarga osoby trzeciej na czynności komornika*, „Głos Sądownictwa” 1938/4; **Bączny M.**, *Przegląd orzecznictwa Sądu Najwyższego w sprawach bankowych za okres od lipca do grudnia 2013 r., cz. 1*, MPB 2014/10; **Bieniek G.**, *Umowne ustroje majątkowe*, „Rejent” 2005/9; **Bieniek G., Pietrzkowski H.**, *Reprezentacja Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego*, Warszawa 2006; **Biernacka J.**, *Poszukiwanie majątku w świetle zmian ustawowych*, PPE 2019/10; **Bładowski B.**, *Dopuszczalność środków zaskarżenia w postępowaniu egzekucyjnym*, „Palestra” 1978/11–12; **Bładowski B.**, *Dopuszczalność środków zaskarżenia w sprawach egzekucyjnych*, „Palestra” 2014/5–6; **Bładowski B.**, *Zażalenie w postępowaniu cywilnym*, Warszawa 1975; **Bładowski B.**, *Zażalenie w postępowaniu cywilnym*, Kraków 2006; **Biezuński P.**, *Kilka uwag na temat charakteru prawnego oświadczenia o poddaniu się egzekucji w trybie przepisów prawa bankowego*, MPB 2013/2; **Błaszczak Ł.**, *Charakter prawny zarzutu przedawnienia oraz zrzeczenia się zarzutu przedawnienia w procesie cywilnym [w:] *Honeste procedere. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Kazimierzowi Lubińskiemu*, red. A. Laskowska-Hulisz, J. May, M. Mrówczyński, Warszawa 2017*; **Błaszczak Ł.**, *Krajowy i zagraniczny wyrok sądu polubownego jako tytuł egzekucyjny (wybrane zagadnienia)*, PPE 2009/9; **Błaszczak Ł.**, *Postępowanie o stwierdzenie wykonalności kra-*

jowego i zagranicznego wyroku sądu polubownego (wybrane zagadnienia), R.Pr. 2012/126 (dodatek naukowy); Błaszczak Ł., *Spółka jawna i komandytowa – wybrane zagadnienia na tle procedury cywilnej*, R.Pr. 2003/1; Błaszczak Ł., *Spółka osobowa prawa handlowego jako strona procesu cywilnego. Wybrane zagadnienia na tle procedury cywilnej* [w:] *Kodeks spółek handlowych po pięciu latach*, red. J. Frąckowiak, Wrocław 2006; Błaszczak Ł., *Zarzut potrącenia w procesie cywilnym (art. 203¹ KPC)*, Warszawa 2019; **Bodio J.**, *Elektroniczny tytuł wykonawczy*, PPE 2017/1; **Bojanowski E.**, *Strona pozwana w procesie o zwolnienie od egzekucji administracyjnej*, NP 1974/6; **Bojarski P.**, *Zbieg zabezpieczenia powództwa przez ustanowienie zarządu przymusowego nad przedsiębiorstwem z toczącymi się egzekucjami*, PPE 2010/10–11; **Borkowski P.**, *Kurator w sądowym postępowaniu egzekucyjnym*, PS 2013/1; **Broniewicz W.**, *Dopuszczalność środków odwoławczych w postępowaniu cywilnym ze względu na przedmiot zaskarżenia*, PiP 1997/5; Broniewicz W., *Glosa do wyroku SN z 4.09.1967 r.*, I PR 245/67, PiP 1969/4–5; Broniewicz W., *Glosa krytyczna do wyroku SN z 12.12.2000 r.*, V CKN 175/00, OSP 2001/7–8; Broniewicz W., *Pojęcie legitymacji procesowej* [w:] *Studia z procesu cywilnego*, red. K. Korzan, Katowice 1986; Broniewicz W., *Postępowanie cywilne w zarysie*, Warszawa 2008; Broniewicz W., *Postępowanie egzekucyjne i egzekucja w sprawach cywilnych*, PiP 1988/8; Broniewicz W., *W kwestii odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez komornika* [w:] *Studia z prawa cywilnego. Księga pamiątkowa dla uczczenia 50-lecia pracy naukowej prof. dr. hab. Adama Szpunara*, red. A. Rembieniński, Warszawa–Łódź 1983; Broniewicz W., *W kwestii zarządzeń sądu w postępowaniu cywilnym*, NP 1972/7–8; Broniewicz W., *Wszczęcie i przebieg postępowania egzekucyjnego* [w:] *Współczesne tendencje rozwoju procedury cywilnej w Europie. Materiały międzynarodowej konferencji naukowej Popowo, 25–27 października 1988 r.*, red. E. Warzocha, Warszawa 1990; **Broniewicz W., Marciniak A., Kunicki I.**, *Postępowanie cywilne w zarysie*, Warszawa 2014, 2016; **Bródka J.**, *Analiza uprawnień i wzajemnej relacji organów nadzorczych nad komornikiem sądowym oraz charakter jego odpowiedzialności dyscyplinarnej – zarys problemu*, PPE 2023/7; **Bryzgalska E.**, *Zakładanie i udostępnianie konta w systemie teleinformatycznym obsługującym postępowanie sądowe*, PPE 2018/9; **Budny E.**, *Koszty postępowania egzekucyjnego*, PES 1994/8; **Budzyński M.**, *Obowiązek komornika sądowego badania faktu ogłoszenia upadłości egzekwowanego dłużnika a odpowiedzialność odszkodowawcza*, PPE 2013/7–9; **Cichorska M.**, *Instytucja wyłączenia komornika sądowego po wejściu w życie ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych* [w:] *Nowy model zawodu komornika sądowego i finansowania egzekucji sądowej*, red. A. Góra-Błaszczkowska, K. Flaga-Gieruszyńska, I. Gil, Sopot 2018; **Ciepla H., Skibińska-Adamowicz J.**, *Status prawny komornika i podstawy jego odpowiedzialności odszkodowawczej po uchyleniu art. 769 k.p.c.*, PPE 2006/4–6; **Cieślak S.**, *Czynności komornika sądowego w postępowaniu upadłościowym*, Prob. Egz. 2002/20; Cieślak S., *Formalizm postępowania cywilnego*, Warszawa 2008; Cieślak S., *Przedawnienie roszczenia a oczywiście niecelowe wszczęcie postępowania egzekucyjnego. Glosa do uchwały SN z dnia 26 kwietnia 2022 r.*, III CZP 91/22, PPE 2023/2; Cieślak S., *Skarga na czynności komornika oraz wybrane zagadnienia dotyczące egzekucji świadczeń pieniężnych w świetle nowelizacji kodeksu postępowania cywilnego z dnia 16 września 2011 r.*, PPE 2012/3–6; Cieślak S., *Skutki procesowe niezachowania wymagań prawnych czynności egzekucyjnych komornika sądowego*, PS 2003/11–12; Cieślak S., *Zakres zastosowania elektronicznej formy pisemnej w postępowaniu egzekucyjnym po nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego z 9 stycznia 2009 r.* [w:] *W poszukiwaniu prawa dobrego i sprawiedliwego. Księga pamiątkowa ku czci Jana Tredera*, red. K. Lubiński, Warszawa 2013; **Ciszewski P.**, *Problematyka obniżenia opłaty stosunkowej w postępowaniu egzekucyjnym*, PPE 2013/4–6; **Cudak A.**, *Podmioty legitymowane do wniesienia skargi na czynności komornika*, PES 1997/23; Cudak A., *Skarga na czynności komornika*, Sopot 1998, 2015; Cudak A., *Skarga na czynności komornika w świetle art. 767¹ k.p.c.*, PS 1997/4; Cudak A., *Zmiany w przepisach o skardze na czynności komornika obowiązujące od 1 stycznia 2019 r.* [w:] *Analiza i ocena ustawy o komornikach sądowych*

DZIAŁ I

Organy egzekucyjne, ich właściwość i postępowanie w ogólności**Art. 758.** [Właściwe organy]

Sprawy egzekucyjne należą do właściwości sądów rejonowych i działających przy tych sądach komorników.

1. Postępowanie cywilne jest definiowane jako prawnie zorganizowane działanie ludzkie służące załatwianiu spraw cywilnych. Przez załatwianie spraw cywilnych należy rozumieć rozpoznawanie tych spraw, przymusowe wykonywanie orzeczeń sądowych i innych aktów oraz dokonywanie innych czynności w tych sprawach (W. Broniewicz, A. Marciniak, I. Kunicki, *Postępowanie cywilne w zarysie*, Warszawa 2016, s. 25). J. Jankowski zwrócił uwagę, że terminem „załatwianie” spraw cywilnych ustawodawca posługuje się w Kodeksie postępowania cywilnego (np. art. 10, 445², 1107 § 1 zdanie drugie), stwierdzając, że termin ten najlepiej odzwierciedla istotę pojęcia „załatwianie spraw cywilnych”, jest bowiem najpojemniejszy (J. Jankowski, *Dopuszczalność drogi egzekucji sądowej*, PPE 2015/2, s. 5). Załatwienie sprawy egzekucyjnej polega na przymusowej realizacji praw i obowiązków stron wynikających ze stosunków z zakresu prawa cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego, prawa pracy oraz ubezpieczeń społecznych, a także z innych stosunków, jeżeli ich wykonanie za pomocą środków przewidzianych w tej części Kodeksu postępowania cywilnego zostało powierzone na podstawie przepisów szczególnych sądom lub komornikom sądowym. Postępowanie egzekucyjne będące częścią postępowania cywilnego prowadzone jest według określonych zasad. W polskiej doktrynie nie został stworzony jeden katalog zasad postępowania egzekucyjnego. Odrębności postępowania egzekucyjnego od postępowania rozpoznawczego oraz przyjęta w Kodeksie regulacja prawna postępowania egzekucyjnego uzasadniają wyróżnienie dwóch podstawowych jego zasad: dyspozycyjności i formalizmu postępowania. Natomiast w ograniczonym zakresie obowiązują tu inne naczelnne zasady postępowania cywilnego, w szczególności: prawdy materialnej, kontradiktoryjności, równouprawnienia stron bądź uczestników postępowania, bezpośredniości, koncentracji materiału procesowego, ustności i pisemności oraz inicjatywy organów procesowych i egzekucyjnych odnośnie do toku postępowania (tak A. Marciniak, *Postępowanie egzekucyjne w sprawach cywilnych*, Warszawa 2005, s. 29–45; zob. też Z. Szczurek, *Stosowanie zasad naczelnnych postępowania cywilnego w sądowym postępowaniu egzekucyjnym*, PPE 2008/1–2, s. 35 i n.). W doktrynie trafnie podkreśla się, że jednym ze sposobów usprawnienia postępowania rozumianego jako całość jest jasne rozgraniczenie funkcji poszczególnych stadiów postępowania cywilnego. Postępowanie wykonawcze (egzekucyjne) nie może być mieszane z postępowaniem rozpoznawczym, prowadzi to bowiem

do przewlekłości postępowania. Wyjątki od tej zasady, z jakimi mamy np. do czynienia w postępowaniu opiekuńczo-wychowawczym, nie mogą być interpretowane w sposób rozszerzający, dlatego też racjonalne względy nakazują przyjąć, że ustalenie, co ma być przedmiotem egzekucji i przeciwko komu powinna być ona prowadzona, powinno następować w postępowaniu rozpoznawczym (F. Zedler, *Glosa do uchwały SN z 20.06.2000 r., III CZP 16/00, OSP 2001/9, poz. 133*).

2. Samo pojęcie sprawy cywilnej (art. 1) odnieść należy do postępowania egzekucyjnego, z tym że, odmiennie niż w postępowaniu rozpoznawczym, nie dochodzi w nim do rozpoznania sprawy, lecz do przymusowego wyegzekwowania świadczenia stwierdzonego w podstawie egzekucji, którą stanowi tytuł wykonawczy lub wyjątkowo inny dokument lub sam tytuł egzekucyjny. Dla osiągnięcia tego celu, który nazywa się „załatwieniem sprawy egzekucyjnej”, organy egzekucyjne podejmują określone w przepisach czynności. Załatwienie sprawy egzekucyjnej odbywa się za pomocą środków przymusu przewidzianych w przepisach części trzeciej Kodeksu postępowania cywilnego w celu zrealizowania praw i obowiązków ściśle określonych w tytułach egzekucyjnych. Stosowanie środków egzekucyjnych jest możliwe także wobec osób nieprzebywających w Polsce, ale posiadających na obszarze naszego państwa prawa majątkowe, przy czym obywatelstwo dłużnika jest bez znaczenia.
3. Artykuł 758, podobnie jak art. 2 w odniesieniu do drogi sądowej, stanowi o drodze egzekucyjnej, nie definiując jednak pojęcia spraw egzekucyjnych. Z zestawienia obu przepisów z art. 1 płynie wniosek, że „sprawa egzekucyjna” jest tym samym co „sprawa cywilna”, z tym że pierwsze z tych pojęć należy odnieść do postępowania egzekucyjnego, natomiast drugie – do postępowania rozpoznawczego. Oznacza to, że „sprawa egzekucyjna” wynika ze stosunków z zakresu prawa cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego oraz prawa pracy (sprawa egzekucyjna w znaczeniu materialnym). Sprawą egzekucyjną jest również sprawa, która wprawdzie nie wynika z zakresu wspomnianych stosunków, ale na podstawie ustaw szczególnych zostanie załatwiona według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego (sprawa egzekucyjna w znaczeniu formalnym). Podobnie jak w przypadku drogi sądowej możemy mówić o pierwotnej niedopuszczalności egzekucji sądowej (istniejącej w chwili wszczęcia postępowania egzekucyjnego) oraz następczej niedopuszczalności egzekucji sądowej (powstałej w toku egzekucji). W pierwszym przypadku organ egzekucyjny odmówi wszczęcia egzekucji, w drugim zaś umorzy postępowanie egzekucyjne z urzędu (por. uwagi do art. 796, 800¹ i 824 § 1 pkt 1). Nie jest dopuszczalna droga sądowa do dochodzenia przez komornika należności z tytułu kosztów egzekucyjnych ustalonych prawomocnym postanowieniem komornika, wydanym przeciwko dłużnikowi egzekwowanemu w stosunku do osób trzecich, które zobowiązały się je pokryć w drodze przejścia długu (uchwała SN z 20.04.2006 r., III CZP 20/06, OSNC 2007/2, poz. 25).

Zob. też J. Jankowski, *Dopuszczalność...*, s. 5–17.

4. Do spraw egzekucyjnych nie należą sprawy wymienione w ustawie o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Egzekucja sądowa jednak może służyć przymusowemu wykonaniu obowiązków administracyjnych, a egzekucja administracyjna – przymusowemu wykonaniu obowiązków wynikających ze sprawy cywilnej. Egzekucji sądowej podlegają przykładowo koszty sądowe oraz grzywny orzeczone w postępowaniu przed sądem administracyjnym (art. 228 p.p.s.a.), natomiast egzekucji administracyjnej – wierzytelności cywilnoprawne zajęte w trybie egzekucji administracyjnej. Przypadek zbiegu egzekucji administracyjnej i sądowej został uregulowany w art. 773 k.p.c. oraz w art. 62 u.p.e.a.
5. Organami właściwymi do załatwienia sprawy egzekucyjnej są sądy rejonowe i działające przy nich komornicy. Na podstawie przepisów szczególnych sądy okręgowe, rozpoznając sprawy w pierwszej i drugiej instancji, oraz sądy apelacyjne, jako orzekające wyłącznie w drugiej instancji, wykonują niektóre czynności w postępowaniu egzekucyjnym (por. m.in. art. 477⁶ § 3, art. 767⁴ § 1¹⁻¹⁴, art. 781, 926 § 1, art. 1151², 1152). Okoliczność ta nie uzasadnia – zważywszy na wąski zakres tych czynności – przypisywania tym sądom funkcji organu egzekucyjnego. Sąd gospodarczy nie jest sądem egzekucyjnym (uchwała SN z 30.06.1992 r., III CZP 74/92, OSNCP 1992/12, poz. 229); odmiennie P. Osowy i P. Pełczyński, którzy uważają, że sądy gospodarcze są właściwe do rozpatrywania spraw gospodarczych na każdym etapie postępowania cywilnego (P. Osowy, P. Pełczyński, *Kognicja sądu gospodarczego w sprawach egzekucyjnych*, M. Praw. 2001/7, s. 399). Sądu wieczystoksięgowego nie można zaliczyć do ustawowo wykreowanego kręgu organów egzekucyjnych (W. Sługiewicz, *Glosa do postanowienia SN z 18.11.1997 r., I CKN 155/97*, „Rejent” 1998/10, s. 72).

O sądzie jako organie egzekucyjnym – por. uwagi do art. 759.

6. Status komornika sądowego został określony w ustawie o komornikach sądowych. Komornik jest funkcjonariuszem publicznym działającym przy sądzie rejonowym (art. 2 ust. 1 u.k.s.) oraz organem władzy publicznej w zakresie wykonywania czynności w postępowaniu egzekucyjnym i zabezpieczającym; czynności te, tak jak i inne ustawowe zadania komornik, co do zasady, wykonuje osobiście (art. 3 ust. 1 i 3 u.k.s.). Szerzej zob. A. Antkiewicz [w:] *Ustawa o komornikach sądowych. Ustawa o kosztach komorniczych. Kodeks etyki zawodowej komornika sądowego. Komentarz*, red. J. Świczkowski, M. Świczowska-Wójcikowska, Warszawa 2020, s. 29–60. Por. także uwagi do art. 759.
7. Odnośnie do statusu prawnego zarządcy w doktrynie wyrażone zostały niejednolite poglądy (zob. M. Krakowiak, *Egzekucja przez zarząd przymusowy*, Warszawa 2011, s. 104–122). Wydaje się, że zarządcę można zaliczyć do organów egzekucyjnych, którego ustanawia sąd w egzekucji z innych praw majątkowych (art. 910² § 2), w egzekucji z nieruchomości (art. 931–941), w egzekucji przez zarząd przymusowy

(art. 1064¹–1064¹³) oraz w egzekucji przez sprzedaż przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego (art. 1064¹⁴–1064²³), mimo że zarządca przymusowy nie wykonuje, tak jak komornik sądowy, funkcji władczych w stosunku do osób lub innych instytucji publicznych.

8. Artykuł 200 nie ma zastosowania w sytuacji, gdy wniosek w postępowaniu egzekucyjnym skierowany został do sądu zamiast do komornika (uchwała SN z 11.01.1996 r., III CZP 185/95, OSNC 1996/4, poz. 54).
9. Zob. też S. Cieślak, *Skutki procesowe niezachowania wymagań prawnych czynności egzekucyjnych komornika sądowego*, PS 2003/11–12, s. 106; R. Kowalkowski, *Postępowanie egzekucyjne a egzekucja*, PES 1995/10, s. 28; K. Lubiński, *Organy egzekucyjne i ich właściwość* [w:] *Egzekucja sądowa świadczeń pieniężnych w Polsce*, red. K. Lubiński, Sopot 2002, s. 32; A. Marciniak, *Zadania komornika sądowego w polskim postępowaniu egzekucyjnym*, PPE 2006/12, s. 21; W. Tomalak, *Status ustrojowy i procesowy komornika sądowego*, Warszawa 2014.

Art. 758¹. [Wyłączenie stosowania przepisu o obowiązkach sądu, z którego działalnością związane jest dochodzone roszczenie]

Jeżeli stroną lub uczestnikiem postępowania egzekucyjnego jest sąd właściwy do podjęcia czynności, przepisu art. 44² nie stosuje się.

1. Jeżeli stroną postępowania jest Skarb Państwa reprezentowany przez sąd rozpoznający sprawę lub sąd nad nim przełożony, sprawa podlega przekazaniu innemu sądowi równorzędnemu (nie dotyczy to sytuacji, w których Skarb Państwa jest reprezentowany przez sąd podległy sądowi rozpoznającemu sprawę – art. 44²). Takim uregulowaniem wyłączona została możliwość orzekania przez sąd w sprawie, w której sąd orzekający występowałby jednocześnie w charakterze reprezentanta strony. W celu wyeliminowania wątpliwości dotyczących odpowiedniego stosowania art. 442 w postępowaniu egzekucyjnym (art. 13 § 2) dodany został, na podstawie ustawy z 9.03.2023 r., art. 758¹. Wątpliwość w tym zakresie mogłaby się pojawić chociażby w sprawach, w których stroną lub uczestnikiem postępowania egzekucyjnego jest Skarb Państwa reprezentowany przez sąd właściwy do podjęcia czynności, a więc tych, w których egzekucja jest prowadzona według wydanego na podstawie art. 1064 k.p.c. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 29.07.2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia egzekucji grzywien i kar pieniężnych orzeczonych w postępowaniu cywilnym, a także kosztów sądowych w sprawach cywilnych, przysługujących Skarbowi Państwa (Dz.U. poz. 1227). Potwierdzeniem możliwości zaistnienia w praktyce takiej sytuacji jest uchwała SN z 17.11.2009 r., III CZP 86/09, OSNC 2010/5, poz. 70, w której wskazano, że wierzycielem i „wnioskodawcą” w sprawach o egzekucję tych należności jest Skarb Państwa,

a prezes właściwego sądu występuje w charakterze jego reprezentanta, co oznacza, że sąd orzekający jest *statio fisci* Skarbu Państwa w takiej sprawie.

2. Przed uchwaleniem ustawy z 9.03.2023 r. w doktrynie wyrażony został trafny pogląd, że art. 44² nie powinien być stosowany w postępowaniu o nadanie z urzędu klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu obejmującemu należności sądowe w sprawach cywilnych (zob. M. Walasik, *Zastosowanie art. 44² Kodeksu postępowania cywilnego w postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności*, PPC 2020/1, s. 153; por. także M. Dziurda, *Przekazanie sprawy na podstawie art. 44² Kodeksu postępowania cywilnego*, PPC 2020/2, s. 268–269).
3. Por. M. Dziurda, *Kodeks postępowania cywilnego. Praktyczny komentarz do nowelizacji z 2023 roku*, Warszawa 2023, s. 434–439).

Art. 759. [Czynności egzekucyjne; nadzór judykacyjny nad czynnościami komornika]

§ 1. Czynności egzekucyjne są wykonywane przez komorników z wyjątkiem czynności zastrzeżonych dla sądów.

§ 1¹. Czynności zastrzeżone dla sądu mogą być wykonywane przez referendarza sądowego, z wyłączeniem:

- 1) stosowania środków przymusu;
- 2) orzekania o ściągnięciu należności w trybie art. 873;
- 3) stwierdzenia wygaśnięcia skutków przybicia i utraty rękojmi;
- 4) spraw o egzekucję świadczeń niepieniężnych z wyjątkiem wydania rzeczy ruchomej;
- 5) spraw o egzekucję przez zarząd przymusowy;
- 6) spraw o egzekucję przez sprzedaż przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego.

§ 2. Sąd wydaje z urzędu komornikowi zarządzenia zmierzające do zapewnienia należytego wykonania egzekucji oraz usuwa spostrzeżone uchybienia. Ocena prawna wyrażona przez sąd w ramach wydanych zarządzeń jest wiążąca dla komornika.

§ 3. Sąd może zobowiązać komornika do składania sprawozdań z czynności podjętych w wyniku zarządzeń, o których mowa w § 2.

1. Przez czynność egzekucyjną należy rozumieć każdą formalną czynność organu egzekucyjnego, określoną co do formy, miejsca i czasu jej dokonania, jeśli zmierza do wywołania skutku prawnego w postępowaniu egzekucyjnym. Zasadą jest, że czynności egzekucyjnych dokonuje komornik, natomiast sąd jako organ egzekucyjny dokonuje czynności egzekucyjnych tylko w wypadkach wyraźnie przewidzianych w ustawie (np. art. 773, 802, 807, 818, 821, 852 § 2, art. 908, 909, 913–920, 928, 931, 935–941, 960, 969, 972, 1004–1013, 1014, 1049, 1050, 1051, 1066–1071). Do czynności podejmowa-

Komentarz zawiera pełne, praktyczne omówienie i wyjaśnienie wszystkich przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w sprawach cywilnych. Jednocześnie ma charakter komentarza naukowego, uwzględniającego dorobek orzecznictwa oraz doktryny.

Przepisy o postępowaniu egzekucyjnym podlegały w ostatnich latach licznym zmianom. Część z nich spowodowała poważne trudności w praktyce. W komentarzu dokonano krytycznej oceny wprowadzonych zmian, ale jednocześnie wyjaśniono, jak stosować obowiązujące przepisy – nawet jeśli są nieprecyzyjne i niespójne.

Książka uwzględnia wszystkie zmiany legislacyjne wprowadzone w postępowaniu egzekucyjnym w latach 2016–2024, w tym najnowszą, obszerną nowelizację wynikającą z ustawy z 9 marca 2023 r. (Dz.U. poz. 614).

W publikacji omówiono nowe regulacje dotyczące m.in.:

- czynności komornika;
- środków zaskarżenia oraz pouczeń udzielanych przez organ egzekucyjny;
- formy składania wniosków i oświadczeń przez uczestników postępowania egzekucyjnego;
- postępowania klauzulowego;
- powództw przeciwegzekucyjnych;
- odmowy wszczęcia i ograniczenia egzekucji;
- sprzedaży ruchomości oraz nieruchomości w drodze licytacji elektronicznej.

Komentarz będzie stanowił cenną pomoc dla praktyków prawa, przede wszystkim: adwokatów, radców prawnych, komorników, sędziów, a także aplikantów.

Henryk Pietrkowski – sędzia Sądu Najwyższego w stanie spoczynku; członek Towarzystwa Naukowego Procesualistów Cywilnych; autor licznych książek, artykułów i opracowań z zakresu prawa i postępowania cywilnego, m.in. publikacji: *Metodyka pracy sędziego w sprawach cywilnych* (8 wydań), *Czynności procesowe zawodowego pełnomocnika w sprawach cywilnych* (7 wydań), współautor komentarza do Kodeksu cywilnego oraz *Systemu Prawa Procesowego Cywilnego*.

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA +48 801 044 545

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL

WWW.PROFINFO.PL